3) постановлення судових рішень, які не передбачено ст. 369 КПК (лист, постанова), що в окремих випадках призводить до неправомірного обмеження у доступі до правосуддя, зокрема і в суді касаційної інстанції.

4) застосування при розгляді скарг, поданих під час досудового розслідування за час дії КПК 1960 року норм КПК (2012 р.) всупереч вимог, що встановлені перехідними положеннями останнього.

Зазначені істотні порушення кримінального процесуального закону є доволі поширеним явищем. Проте ми не виключаємо, що вони можуть бути зумовлені, по-перше, значним навантаженням на кожного суддю, а по-друге, низьким фаховим рівнем підготовки багатьох суддів місцевих судів, про що свідчить зміст ухвалених ними судових рішень; по-третє, зазначені недоліки можуть бути зумовлені відсутністю належного контролю за якістю роботи суддів з боку керівництва судової палати та голови суду.

Зазначене вище, в свою чергу, вказує на те, що перегляд судових рішень у апеляційному і касаційному порядку є необхідною і безумовною підставою для забезпечення законності, реалізації прав та законних інтересів учасників кримінального судочинства, виправлення помилок, допущених судами першої та апеляційної інстанції при розгляді кримінальних справ.

Фокін Ярослав Федорович
аспірант кафедри кримінального процесу
та криміналістики Університету
державної фіскальної служби України

ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОВЕДЕННЯ ОБСТЕЖЕННЯ ПУБЛІЧНО НЕДОСТУПНИХ МІСЦЬ, ЖИТЛА ТА ІНШОГО ВОЛОДІННЯ ОСОБИ

Уведення в КПК України негласних слідчих (розшукових) дій в одному ряду з традиційними слідчими діями, і при тому як рівнозначними їм, є одним із основних нововведень у новому вітчизняному кримінальному процесі.

Надавши негласним слідчим (розшуковим) діям статус слідчих дій, новий КПК України остаточно вирішив самі спірні в теорії і практиці кримінального процесу питання: можуть, чи не можуть фактичні дані, що були отримані шляхом проведення негласних пізнавальних дій, визнаватися доказами в кримінальному провадженні? Вочевидь, що ця давнішня суперечка остаточно вирішена на законодавчому рівні, при чому, на користь першого із зазначених вище питань [1, с. 19]. Потрібно розібратись чи так це чи ні.

На сьогоднішній день гласними слідчими діями не завжди можливо встановити осіб, причетних до вчинення злочинів та довести їх вину тому єдиним джерелом доказової інформації є матеріали негласних слідчих дій, зокрема, обстеження публічно-недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Ця негласна слідча (розшукова) дія обмежує конституційні права громадян, для її виконання необхідно дотримуватись ряду спеціальних вимог та мати міцні знання кримінального процесуального права і практики його застосування. [2, с. 37]. Такий захід здійснюється винятково у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів, якщо відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб.

Відносно цього питання науковець В. М. Тертишник зазначає, що негласне проникнення до житла чи до іншого володіння особи слід вважати беззаперечно негласною дією, факт проведення якої і її результати не підлягають розголошенню. Незважаючи на легітимність такого заходу, негласне проникнення оперативного працівника в житло людини може мати тільки характер негласних розвідувальних та контррозвідувальних оперативно-розшукових заходів і не може бути засобом отримання доказів [3, с. 76].

Також на думку Уварова В.Г., що ст. 267 КПК України «Обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи» слід узагалі виключити з КПК України як норму, що не відповідає вимогам передбачуваності та належної «якості закону», не створює належних механізмів стримувань і противаг проти можливих помилок, зловживань чи свавілля. Подібна норма може бути доречною лише в законодавстві що регламентує

дорозвідувальну та контррозвідувальну діяльність [4, с. 137].

Як зазначено у ст. 30 Конституції України не допускається проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду чи обшуку інакше як за вмотивованим рішенням суду. У невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, можливий інший, встановлений законом, порядок проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду і обшуку [5].

Якщо проаналізувати ст. 267 КПК України в якій зазначено, що слідчий має право обстежити публічно недоступні місця, житло чи інше володіння особи шляхом таємного проникнення в них, у тому числі з використанням технічних засобів, з метою: 1) виявлення і фіксації слідів учинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, речей і документів, що мають значення для їх досудового розслідування; 2) виготовлення копій чи зразків зазначених речей і документів; 3) виявлення та вилучення зразків для дослідження під час досудового розслідування тяжкого або особливо тяжкого злочину; 4) виявлення осіб, які розшукуються; 5) установлення технічних засобів аудіо-, відеоконтролю особи [5]. Проведення технічних заходів із застосуванням спеціальної техніки є істотним обмеженням прав і свобод людини, що має винятковий і тимчасовий характер, потребує спеціальної нормативно-правової регламентації.

Виходячи із вище зазначеного можна зробити висновок, що науковці зазначають проблему не повного тлумачення проведення цієї негласної слідчої дії та зауважують, що вона звужує існуючі гарантії прав і свобод людини, надає правоохоронним органам практично необмежені можливості для тотального контролю за людиною, не створюючи для неї належних гарантій захисту прав і свобод адже *як ,наприклад, довіряти результатам обшуку, коли напередодні в цьому самому приміщенні проводилося негласне обстеження.* Навіть Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні не дає розгорнутого

роз'яснення тактики проведення обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи також, ні положення кодексу, ані норми згадуваної інструкції не розкривають змісту, конкретних завдань негласних слідчих дій, тактики їх проведення. І в інструкції прямо зазначається, що тактика проведення негласних слідчих дій спирається на тактику проведення оперативно-розшукових заходів, яка регламентується внутрівідомчими актами.

На даний момент не маючи досконалого механізму проведення даної негласної дії це питання стосується суто довіри до правоохоронних органів, а не довіри до конкретного слідчого чи окремо взятого оперативного співробітника і його треба чимскоріше вирішувати. Необхідно підвищувати довіру до учасників кримінального провадження, які наділені відповідними повноваженнями, треба працювати над психологією людини, юриста, слідчого, прокурора, судді. Так як жоден закон сам по собі, скільки б запобіжних механізмів він не містив, не убезпечить від зловживань з боку його виконавців [6, с.7].

В даному напрямку потрібно розробити процесуальні й тактичні основи проведення обстеження публічно недоступних місць, житла та іншого володіння особи в сучасних умовах кримінального провадження України. Для досягнення цієї мети потрібно розробити нові теоретико-методологічні підходи до проведення обстеження публічно-недоступних місць, житла чи іншого володіння особи як негласної слідчої (розшукової) дії; уточнити понятійно-категорійний апарат, проаналізувати процес організації обстеження публічно-недоступних місць, житла чи іншого володіння особи; розробити додаткові процесуальні гарантії захисту для осіб від можливого свавілля правоохоронних органів.

Отже, обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи - це негласна слідча (розшукова) дія, суть якої полягає в огляді визначених об'єктів, у тому числі з використанням технічних засобів, шляхом таємного проникнення, на підставі ухвали слідчого судді, з метою збирання (виявлення і фіксації) інформації, значимої для забезпечення кримінального судочинства, безпеки суспільства і держави.

Такий захід здійснюється виняткова у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів, якщо відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб.

Але дана негласна слідча дія має певні проблеми з прозорістю, з включення її до КПК України, законодавцеві ще доведеться створити додаткові процесуальні норми які б її регулювали в повній мірі. І коли процедура її проведення зможе бути настільки прозорою, щоб стати детально регламентованою законом, настільки передбачуваною і контрольованою суспільством, щоб можна було зробити висновок про допустимість і достовірність отриманих доказів.

Самодостатності процесуальних засобів стримувань і противаг явно бракує інституту негласних слідчих (розшукових) дій в цілому.

Список використаних джерел:

1. Бараненко Б .І. «Негласні слідчі (розшукові) дії та особливості їх проведення оперативними підрозділами органів внутрішніх справ»: навчально-практичний посібник / Б.І. Бараненко, О.В, Бочковий, К .А. Гусева та ін; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім, Е.О. Дідоренка. - Луганськ : РБВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2014, - 416 с.

2. Негласні слідчі (розшукові) дії : курс лекцій / Д. Й. Никифорчук, С. І. Ніколаюк, В. В. Поливода [та ін.] ; за заг. ред. Д. Й. Никифорчука. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2012. – 124 с.

3. Тертишник В. М. Верховенство права та забезпечення встановлення істини в кримінальному процесі України : монографія / В. М. Тертишник. - Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. Справ ; Ліра ЛТД, 2009. - 404 с.

4. Уварова В.Г. Проблеми негласних слідчих (розшукових) дій. / Право і суспільство № 3, 2013 р., с. 137.

5. Конституція України / інтернет ресурс / http://zakon3.rada.gov.ua/-laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80

6. Кримінальний процесуальний кодекс України. /інтернет ресурс http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17.

7. Колесник В. Негласні слідчі дії для слідчого — «золоте дно», яке адвокат здатен перетворити в пекло. / Закон і бізнес. Інтернет ресурс http://zib.com.ua/.

Холодило Петро Васильович
ад'юнкт ад'юнктури та докторантури
Національної академії внутрішніх справ

ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ФОРМИ: ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ

Під диференціацією кримінальної процесуальної форми слід розуміти можливість у рамках єдиної судової системи та кримінального процесуального законодавства, грунтуючись на засадах кримінального провадження, вирішувати завдання кримінального процесу різними способами. Кримінальну процесуальну форму характеризують такі ознаки, як загальність, єдність та обов'язковість. Загальність кримінальної процесуальної форми передбачає її диференціацію.

Фахівці в сфері кримінального процесуального права виділяють два способи диференціації кримінальної процесуальної форми: спрощення кримінальної процесуальної форми (наприклад, спрощення провадження щодо кримінальних проступків, здійснення кримінального провадження на підставі угод) та ускладнення кримінальної процесуальної форми (наприклад, порядок розслідування злочинів, вчинених неповнолітніми чи обмежено осудними). Метою спрощення є раціоналізація та прискорення кримінального судочинства, водночас ускладнення кримінальної процесуальної форми обумовлене доцільністю встановлення додаткових гарантій для окремих категорій осіб.

Відповідно до КПК України кримінальні провадження, яким властиві окремі процесуальні умови, або ті, котрі проводяться стосовно певної категорії осіб, що характеризуються специфічними юридично значущими властивостями, здійснюються за особливим порядком. Особливі порядки кримінального провадження врегульовані розділом шостим КПК України і до них належать такі:

1) кримінальне провадження на підставі угод (глава 35);

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ФУНДАЦІЯ НАУКОВЦІВ ТА ОСВІТЯН»

Міжнародна науково-практична конференція

«Законодавство України та країн ЄС у світлі сучасних активних реформаційних процесів»

26 лютого 2016 року

м. Київ, Україна

ББК 67я43
УДК 340(063)
А 43

А 43 **«Законодавство України та країн ЄС у світлі сучасних активних реформаційних процесів»**: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 26 лютого 2016 р., - Київ: Громадська організація «Фундація науковців та освітян», 2016. – 74 с.

Видається в авторській редакції. Оргкомітет конференції не завжди поділяє думки учасників. Відповідальність за якість поданих робіт несе особисто автор.

ББК 67я43
УДК 340(063)

ЗМІСТ

Рассомахіна О.А.

Порушення прав на торговельні марки шляхом використання позначень у фреймах та посиланнях та відповідальність за них 5

Фесенко О.М.

Державно-правовий захист цивільно-правових відносин, проблеми та шляхи їх подолання 10

Власова О.С.

Зарубіжний досвід пенсійного забезпечення в розвинутих країнах світу 11

Антонюк А.Б.

Електронне кримінальне провадження як невід'ємна частина національного законодавства: міжнародно-правовий аналіз 16

Дояр Є.В.

Гарантії забезпечення прав і свобод особи при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження: проблеми та перспективи 21

Єрьоменко І.В.

Співвідношення судового контролю та прокурорського нагляду під час розслідування кримінального провадження 22

Євмін А.М.

Загальні засади участі осіб під час касаційного оскарження судових рішень у кримінальному провадженні 27

Кутєпов М.В.

Поняття кіберзлочинності та її види 30

Ляшук О.М.

Перевірка та надсилання повідомлення до Інтерполу про оголошення особи у міжнародний розшук 34

Маньковський Н.Я.

Теоретичний та правовий аспект виконання спеціального завдання з розкриття організованого злочинного угрупування 38

Стаскевич Г.С.

Історія розвитку законодавства щодо розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з дорожньо-транспортними пригодами 42

Столітній А.В., Каланча І.Г.

Відшкодування шкоди в кримінальному провадженні: електронна взаємодія 47

Товтин С.В.

Необхідність застосування спеціальних знань при розслідуванні сексуальних убивств 52

Томін Е.Є.

Щодо кримінальних процесуальних порушень, що допускаються під час судового провадження 55

Фокін Я.Ф.

Процесуальні проблеми проведення обстеження публічно недоступних місць, житла та іншого володіння особи 58

Холодило П.В.

Диференціація кримінальної процесуальної форми: поняття та особливості здійснення 63

Небеська М.С.

Механізм взаємодії джерел права Європейського Союзу 64

Melnychenko O, Дроздова Е.В.

Процедура обращения в Европейский суд по правах человека 69

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЄС У СВІТЛІ СУЧАСНИХ АКТИВНИХ РЕФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»

26 лютого 2016 р.

м. Київ, Україна

Видавник – Громадська організація «Фундація науковців та освітян»
Адреса для кореспонденції: м. Київ, а/с 125, 03164
Електронна пошта: ESFoundation2015@gmail.com
Офіційний веб-сайт: http://es-foundation.com, телефон: +380955355667
Підписано до друку 22.03.2016 р.
Здано до друку 23.03.2016 р.
Формар 60x84/16. Папір офсетний. Друк лазерний. Ум. – друк. арк. 2,9
Тираж 100 прим. Зам. ____

Друк:
ФО-П Поліщук О.В.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №2142 від 31.03.2005
07400, м. Бровари, вул. Незалежності, 2, кв. 148
тел. (044) 592-13-49